

אוגוסט 2025

תקצירי קורסים מגמת שילוב אמצעים אמנותיים בטיפול שנה"ל תשפ"ו

76-7601 העולם כפרפורמנס: התבוננות פרפורמטיבית על העולם ועל העצמי | ד"ר איילת אורג

בקורס נדון במשמעויות השונות של המונח "פרפורמטיב". נתבונן על פעולות יום-יומיות, בכלל, ופעולות בעולם הטיפול בפרט, כמופעים, בעלי פוטנציאל טרנספורמטיבי. הסטודנטים יחשפו ויבינו את מושג הפורמנס וכיצד הוא מכונן ומפעיל (ואולי גם משחרר) את המציאות בה אנחנו חיים ופועלים. בנוסף, ילמדו ויתנסו בכיתה בעבודה רפלקטיבית יצירתית, בה יבחנו את המופעים השונים של העצמי מתוך ההקשרים והמיקומים הייחודיים להם – הקשרים חברתיים, תרבותיים, דתיים, מגדריים ופוליטיים, כאנשים וכעובדים סוציאליים.

76-7602 שימוש בכלים ויזואליים בטיפול פרטני וקבוצתי ושינוי חברתי | ד"ר נעמה לוין דגן

Photovoice (פוטו-וויס) היא מתודולוגיה ויזואלית וטקסטואלית המכוונת להביא לשינוי חיובי בקהילות שונות. השיטה עושה שימוש בצילום ובטקסט לצורך חקר ותיעוד צרכים קהילתיים על ידי חברי הקהילה עצמה, והיא מיושמת במסגרת קבוצתית, בה מתקיים שיח אודות הצילומים והטקסטים שמביאים המשתתפים. הלמידה תיעשה באמצעות הרצאות פרונטליות והתנסות מעשית-קבוצתית של השיטה. השיעורים הראשונים יועברו במתכונת של הרצאה ויוקדשו ללימוד המקורות ההיסטוריים של הגישה, היסודות התיאורטיים עליהם היא נשענת והשדות המחקריים והקליניים בהם היא מיושמת. המשרך הקורס יהיה בנוי מלמידת השיטה באמצעות התנסות מעשית בה. בחלק זה הסטודנטים ישתתפו בקבוצת פוטו-וויס שתעסוק בנושא המשותף למשתתפים ובו הם בחרו לעסוק, כמקובל בשיטה. ההתנסות המעשית בקבוצה תשמש גם כפלטפורמה ללימוד השיטה תוך התייחסות לסוגיות אתיות, ניתוח צילומים וטקסטים, והנחיית קבוצת פוטו-וויס. חלקו האחרון של הקורס יוקדש ללימוד הפרקטיקה של בניית קבוצת פוטו-וויס והנחייתה.

76-7603 ביבליותרפיה בעבודה סוציאלית | ד"ר ליאור גרנות

הביבליותרפיה הנה טיפול רגשי באמצעות קריאה וכתבה, המיועד לעבודה טיפולית עם יחידים וקבוצות, ילדים ומבוגרים. שילוב פרקטיקות של דיאלוג עם טקסט בטיפול ושל כתיבה בטיפול מהווה אמצעי השלכתי למגע רגשי עם תכנים נפשיים שונים ועיבודם באופן מעמיק ובה בעת המעניק תחושת ביטחון, מעצם היותו של הטקסט קרוב לעולמו הרגשי של המטופל אך יחד עם זאת מהווה אובייקט חיצוני לו. בקורס יחשפו המשתתפים לעולם הביבליותרפיה ככלי התערבות בטיפול עבור אוכלוסיות שונות, ילמדו כיצד לבחור טקסט המתאים לעבודה רגשית עבור מטופליהם, כיצד לעבוד באמצעותו וכיצד לשלב פרקטיקות של כתיבה בטיפול. בתום הקורס יהיו באמתחתם של המשתתפים את אבני היסוד של שפת הביבליותרפיה, כך שיוכלו לעשות שימוש בפרקטיקות של עבודה באמצעות טקסטים עבור אוכלוסיות שונות המתמודדות עם מגוון מצבים נפשיים.

76-7605+76-7606 טיפול בהפרעות אישיות בגישה פסיכודינמית | ד"ר אמי ברמן

הקורס עוסק בהרחבה ובהעמקה של הידע התאורטי והמעשי אודות טיפול פסיכודינמי במטופלים הסובלים מהפרעות אישיות. יושם דגש על החיבור בין ההמשגות התאורטיות השונות לבין הטיפול בפועל. במהלך הקורס נסקור מספר הפרעות אישיות בהתייחס לכמה מאפיינים מרכזיים: דחף, רגש, וטמפרמנט, מנגנוני הגנה, דפוסי קשר מוקדמים, חוויות של העצמי, העברה והעברה נגדית, השלכות לטיפול, אבחנה מבדלת.

76-7607 טיפול קוגניטיבי-התנהגותי בשילוב אומנויות | ד"ר רעות קאפח

הקורס מבוא לטיפול קוגניטיבי התנהגותי המשלב טכניקות אומנותיות מציע למידה חווייתית המקנה למשתתפים ידע וכלים מעמיקים בשיטת הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי, תוך הטמעת אלמנטים מעולם האומנות. במהלך הקורס, המשתתפים יחוו לימוד מעשי ותיאורטי של העקרונות המרכזיים של הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי, תוך קשר ישיר לטכניקות ויישומים אומנותיים. הקורס משלב הרצאות וסדנאות פרקטיות, מה שמאפשר לחוות את השילוב בין התיאוריה לפרקטיקה.

76-7608 שילוב אומנויות בטיפול בפוסט טראומה מורכבת ובמצבי משבר וחירום | ד"ר נעמה נבנצל

הקורס מתמקד בהכרת המאפיינים של טראומה, טראומה מורכבת ומצבי משבר וחירום והשלכותיהם על נפש האדם, ובשילוב של אמצעים מתחומי האומנויות בטיפול בהם. מטרת הקורס הינה הנגשת אמצעים אמנותיים פשוטים לקלינאים, שאינם מטפלים בהבעה ויצירה, בבואם לטפל במצבי טראומה ומשבר על מנת שיוכלו לשלבם בעבודתם באופן התורם ומעשיר את התהליך הטיפולי. הלימוד יעשה באמצעות הדגשת הסוגיות המרכזיות בטיפול בטראומה וקריאת חומר רלוונטי, לצד חשיפה לתיאורי מקרה והתנסות מעשית-חווייתית בכיתה, במטרה לאפשר חווית למידה עמוקה, משמעותית ומועילה למשתתפים בעבודתם כמטפלים.

76-7620 טיפול, מטפל, יצירה: מבט אינטגרטיבי | ד"ר עדי ברק

הקורס יאפשר חקירה אישית ותיאורטית של דמות המטפל. העושה שימוש באומנויות, כיוצר, כאדם, כאיש מקצוע. הבחינה האישית-מקצועית תתבצע באמצעות מעבר על מתודות אמנותיות שונות שישמשו כמדיום דרכו יבחנו שאלות יסוד בשילוב אומנויות בטיפול. לפיכך, הקורס יערב את הסטודנטים בעבודה אישית וקבוצתית, מעשית ותיאורטית.

76-7622 טקסים טיפוליים ואומנות | ד"ר איילת אורג

בתרבות השבטית והמסורתית, הטקס שמש את היחיד והקבוצה לעבור משלב וממעמד חברתי אחד לאחר, להתמודד עם מחלה או מצוקה פיזית-רגשית ולהשלים עם סיפורי חיים ורגשות קשים. הטקס יצר מסגרת סימבולית ויצירתית בתוך מרחב נפרד מוגדר, לעיתים קרובות מקודש, שעזר ליחיד ולקבוצה להתמודד עם תופעות הקשורות בחוסר שליטה ובאי ודאות. בקורס הנוכחי נעמיק את ההבנה והיכולת לנתח, לתכנן וליישם טכניקות ותהליכים של טיפול בכלל וטיפול באמצעים אומנותיים בפרט, דרך עבודה עם טקסים.

בקורס נעסוק בניתוחים תיאורטיים של תיאורי טקסים טיפוליים מרמת המאקרו (טקסים המשלבים אומנויות בתרבויות שונות) ועד רמת המיקרו - טקסים טיפוליים אישיים בחדר הטיפול. הקורס ינוע באופן ספיראלי בין טקסים בתרבויות השונות ואומנויות מהעולם העתיק, ומהעולם המודרני כולל העולם הווירטואלי - עד לעבודה מעשית בכיתה של התנסות בתכנון בנייה והפקה של טקס קהילתי קבוצתי. בנוסף הסטודנטים יתנסו בתכנון ובניית טקס להתמודדות עם אובדן ברמה האישית. בכל הדוגמאות התאורטיות והמעשיות ינתן דגש על הממד האומנותי פרפורמטיבי של הטקס.

76-7623 עבודה עם חומרים בחדר הטיפול | גב' מוריה חוטר-קריב

הקורס יעסוק בהיכרות מעמיקה עם מגוון חומרי אמנות ככלי עבודה בסביבה טיפולית. הסטודנטיות והסטודנטים יתנסו בחומרים שונים, יעמיקו בהבנת מאפייניהם הייחודיים, ויבחנו את האופנים שבהם בחירת החומר משפיעה על התהליך היצירתי והטיפול. ההתנסות האישית תלווה בדיונים רפלקטיביים, במטרה להעמיק את ההבנה בנוגע לפוטנציאל הטמון בעבודה עם חומר, תוך שמירה על מיקוד בתהליך היצירתי עצמו ולא בפרשנות התוצר. הקורס משלב התנסות חווייתית, קריאה מודרכת ודיון בתיאוריה עכשווית ועדכנית, תוך דגש על פיתוח רגישות קלינית ושיקול דעת מקצועי.

76-7610+76-7611 סמינר ופרקטיקום הדרמה של האמנות: מסיפור לטיפול | ד"ר עדי ברק

בסמינר ופרקטיקום נתעמק בתיאוריות מגוונות של טיפול המשלב בתוכו אמצעים אומנותיים, כדי לפתח גישה רחבה והוליסטית לטיפול. כחלק מהלימוד נתנסה באומנויות שונות בהקשרן הטיפולי: תיאטרון פלייבק, תנועה, כתיבה ועוד. בהתבסס על ההתנסות האישית נחקור את הקשר שבין הפרקטיקה האומנותית לבין התיאוריה. את התיאוריות והפרקטיקות הנלמדות ניישם על תיאורי מקרה שיביאו הסטודנטים והסטודנטיות לכיתה.

76-7612+76-7613 סמינר ופרקטיקום הבעה ויצירה במעשה הטיפולי | גב' מוריה חוטר-קריב

המעשה הטיפולי הפסיכותרפויטי, מבקש לגלות ולהבין, את האופן בו המחשבות, הרגשות, התפיסות, המשאלות, הפחדים שלנו וכו', מגדירים את המשמעויות בחיינו. בשיעורי הסמינר נסקור ונלמד מושגים מרכזיים בתיאוריה הפסיכואנליטית, המשמשים להבנת המעשה הטיפולי. זאת בשילוב אמצעים אומנותיים, המסייעים בהשגת גישה אל הלא מודע. בשיעורים יתנסו הסטודנטים בשימוש באמצעי הבעה ויצירה ובחוויה של השפעתה על המטופל. בשיעור הפרקטיקום, תוצג מידי שבוע שעה טיפולית של אחד ממשתתפי הקורס, דרכה נקשיב לאופן בו המושגים הנלמדים מקבלים ביטוי ומשמעות בקשר הטיפולי. באמצעות שעות שיצו עבודה המשלבת שימוש באמצעי הבעה ויצירה, נלמד יחד על התמקמותו של המטפל לצד עבודת האומנות של המטופל.

76-7700 מושגים תאורטיים בפרקטיקה מתקדמת בעבודה סוציאלית | מר נועז כהן

הטיפול הפסיכודינמי מתבסס על התגלית של פרויד בדבר אזורי נפש לא מודעים בו משתחררים דפוסים מן העבר ומוצאים את ביטוייהם בחיי היומיום. ממשיכיו של פרויד אימצו את התגלית בדבר קיומו של הלא מודע, והוסיפו להרחיב את ההתבוננות אודות הדינמיות של הנפש. הקורס הנוכחי יעקוב אחר התפתחותם של מושגים מהתיאוריה הפסיכודינמית, החל מימיו של פרויד ועד לתיאוריות בנות זמננו. בקורס נבחן מושגים מרכזיים, כגון: מסגרת טיפולית,

העברה והעברה-נגדית. על מנת לפתח את החשיבה הקלינית נשלב במהלך הקורס בין התיאוריה הנלמדת לדוגמאות מהשדה הטיפולי.

76-811 סמינר תזות (למסלול עם תזה) | פרופ' אורית טאובמן – בן-ארי

מטרות הקורס הן הקניית כלים וקריטריונים לניתוח עבודות מדעיות (הצעות תזה, תזות ומאמרים), וכן סיוע וליווי בכתיבת הצעת התזה, עריכת המחקר וכתיבת עבודת התזה. בכל אחד מן המפגשים הקבוצתיים יציג סטודנט אחד את הצעת התזה שלו, או אם הוא בשלב יותר מתקדם – את העבודה שלו, ויקבל פידבק משאר הסטודנטים ומן המרצה.

76-842 פסיכופתולוגיה של המבוגר | גב' אפרת הראל היימן

מטרות הקורס הן הכרת מגוון מחלות נפש והפרעות הנפשיות; התבוננות בגישות שונות להבנת מקורות התחלואה הנפשית; והכרת גישות שונות לטיפול בתחלואה הנפשית. נושאי הקורס המרכזיים הם: מקורות התחלואה הנפשית; פרספקטיבה ביולוגית, קוגניטיבית (דור ג'), דינמית ואקזיסטנציאליסטית; הפרעות נפשיות; הפרעות מצב הרוח; הפרעות סומטופורמיות; הפרעות דיסוציאטיביות; הפרעות אישיות דגש על הפרעת אישיות גבולית.

76-808 שיטות מחקר (למסלול עם תזה) | ד"ר נעמי ורבולוף-בקר

הקורס נועד ללוות את הסטודנטים בתהליך כתיבת הצעת התזה. התהליך כולל את בניית שאלת המחקר, חיפוש חומר מחקרי בנושא, כתיבת ההצעה הראשונית. קריאה ביקורתית של חומר מחקרי. זיהוי סוגי מחקר שונים והטיות במחקר כמותני. במהלך הקורס, הסטודנטים יפתחו את שאלת המחקר הראשונית שלהם וילמדו לקשר בין שאלת המחקר למערך המחקר הרצוי. בנוסף, הסטודנטים יתנסו בכתיבה מדעית ובמתן וקבלת משוב.

76-809 שיטות מחקר (למסלול עם תזה) | ד"ר נעמי ורבולוף-בקר

הקורס נועד ללוות את הסטודנטים בתהליך כתיבת הצעת התזה והסקירה הספרותית. התהליך כולל קריאה ביקורתית של חומר מחקרי. זיהוי סוגי מחקר שונים והטיות במחקר איכותני. בחירת כלי המחקר וכתיבת פרק המבוא. הקורס מיועד לסטודנטים הכותבים את עבודת התזה. זהו קורס בסיסי המיועד לעזור לסטודנטים לקרוא מחקר באופן ביקורתי, להעריך מחקר וליזום ולתכנן מחקר מקורי. בסמסטר זה, הסטודנטים יכירו שיטות מחקר איכותניות, יקבלו ויתנו משוב על פרק המבוא בעבודת התזה.

76-7500 סוגיות חברתיות בראי המחקר והתקשורת (למסלול בלי תזה) | ד"ר שירלי בן-שלמה

הקורס ינוע בין שלושה צירים: חברה, תקשורת ומחקר ויבחן תופעות חברתיות מוכרות כמו: התעללות בילדים, תרומת איברים, איסור על הפלות ועוד ויראה כיצד הן המחקר והן התקשורת יכולים להוביל להכרה ציבורית בתופעות חברתיות. לצד הדוגמאות שיובאו על ידי המרצה יהיו מעורבים גם הסטודנטים בזיהוי של תהליכים חברתיים דרך התקשורת וילמדו כיצד ניתן לשאול שאלות מחקריות על המציאות החברתית בה אנו חיים.

76-7501 מיומנויות מחקר וכתובה מדעית (למסלול בלי תזה) | טרם נקבע

קורס זה נועד להקנות מיומנויות בקריאה וכתובה מדעית, והיכרות עם המחקר האקדמי. הקורס יעסוק בהקניית כלים בסיסיים לכתובה אקדמית, לימוד כללי ה-APA, פיתוח יכולת הקריאה וההבנה של טקסטים מדעיים וחיפוש במאגרי מידע. כמו כן, יידון מבנה המאמר המדעי ומקומן של תיאוריות מדעיות. הקורס יכין את הסטודנטים לכתובת עבודות מדעיות ברמה גבוהה הנדרשת במהלך התואר.

76-7502 מחקר בעבודה סוציאלית: תאוריה ופרקטיקה (למסלול בלי תזה) | טרם נקבע

הקורס נועד להקנות לסטודנטים ידע בסיסי בשיטות המחקר המקובלות במדעי החברה. הנושאים המרכזיים שילמדו בקורס: מהו מחקר במדעי החברה, סוגי מחקרים (כמותי, איכותני), מערכי מחקר (מתאמי, ניסויי), שיטות איסוף נתונים ואתיקה מחקרית. כמו כן, נדון בחיבור בין המחקר לשטח בעבודה סוציאלית, ובתפקידן של ראיות אמפיריות בתהליכי קבלת החלטות. הסטודנטים ילמדו כיצד להסתייע במחקרים בתחום מדעי החברה כבסיס לקבלת החלטות לגבי תכנון פרקטיקה מקצועית והערכתה.

76-7512 שיטות מחקר איכותניות (למסלול עם תזה) | ד"ר איילת אורג

מטרת הקורס להקנות תפיסה מקיפה ואינטגרטיבית של מחקר איכותני, תוך היכרות מעמיקה עם העולמות התאורטיים והפילוסופיים של סוגות נבחרות במחקר האיכותני. היעד המרכזי של הקורס – הרחבת הידע התאורטי על מחקר איכותני וכיצד פרקטיקות מחקריות שונות (כגון אופן שאלת המחקר, טכניקת הריאיון ומיקומו של המראיין וכדומה) מבוססת וקשורה לתאוריה של סוגת המחקר.

76-7513 שיטות מחקר איכותניות ב (למסלול עם תזה) | ד"ר עדי ברק

קורס זה הינו קורס מתקדם בשיטות מחקר איכותניות ומיועד ללוות את הסטודנטים בשלבי איסוף הנתונים, ניתוחם וכתובת המחקר. יינתן דגש מיוחד על הדרכים ועל האתגרים בניתוח הנתונים וכתובתם.

76-7514+76-7515 סטטיסטיקה ועיבוד נתונים (למסלול עם תזה) | ד"ר דן רמון

הקורס יעסוק בהקניית כלים בסיסיים ומתקדמים בסטטיסטיקה תיאורית והיסקית, וביכולת ליישם כלים אלו בניתוח נתוני מחקר וכתובת פרקי שיטה ותוצאות בעבודת מחקר כמותית. במהלך הקורס הסטודנטים ילמדו ליצור שאלוני מחקר מקוונים, לערוך עיבוד נתונים ראשוני ולבצע ניתוחים סטטיסטיים פשוטים ומורכבים בתכנת SPSS.